

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI

TOSHKENT FARMATSEVTIKA INSTITUTI

FARMATSEVTIKA ISHINI TASHKIL QILISH KAFEDRASI

FARMATSEVTIKA ISHINI TASHKIL QILISH FANIDAN

Farmatsiya fakulteti 3-kurs talabalari uchun

MA'RUZA MATNLARI

TOSHKENT – 2016

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
SOG'LIQNI SAQLASH VAZIRLIGI**

TOSHKENT FARMATSEVTIKA INSTITUTI

FARMATSEVTIKA ISHINI TASHKIL QILISH KAFEDRASI

“TASDIQLAYMAN”
O'quv ishlari bo'yicha prorektori
dotsent S.U.Aliyev
“ ”

**O'zbekiston respublikasida dorixonalarni ochish tartibi. dorixona
muassasalariga farmatsevtik faoliyat uchun litsenziya berish.**

Farmatsiya fakulteti 3-kurs talabalari uchun

MA'RUZA MATNLARI

TOSHKENT – 2016

**Mavzu: O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA DORIXONALARNI
OCHISH TARTIBI. DORIXONA MUASSASALARIGA FARMATSEVTIK
FAOLIYAT UCHUN LITSENZIYA BERISH.**

REJA:

1. Tibbiy faoliyatni va farmatsevtika faoliyatini litsenziyalash to'g'risidagi nizom.
2. Farmatsevtika faoliyatini litsenziyalash tartibini yanada takomillashtirish chora tadbirlari to'g'risida.
3. Farmatsevtika faoliyatining litsenziyalanadigan turlari. Litsenziya talablari va shartlari.
4. Litsenziya talablari va shartlari
5. Litsenziya olish uchun taqdim etiladigan hujjatlar to'plami.
6. Arizalarni ko'rib chiqish va litsenziya berish yoki litsenziya berishni rad etish to'g'risida qaror qabul qilish
7. Litsenziya berishni rad etish
8. Litsenziya bitimini talablariga rioya etilishini nazorat qilish
9. Dublikat berish
10. Litsenziya bitimini talablariga rioya etilishini nazorat qilish

O'zbekiston Respublikasida farmatsevtika faoliyati litsenziyalanadigan faoliyat turlariga kiradi. Ushbu faoliyatni litsenziyalashtirish jarayoni O'zR «Alohida faoliyat turlarini litsenziyalashtirish to'g'risidagi qonuniga muvofiq holda ishlab chiqilgan Vazirlar Maxkamasining 13.05.2010 y. 91 – son qarorida belgilangan tartibga asosan o'tkaziladi.

Farmatsevtika faoliyatini litsenziyalash litsenziatlar tomonidan ushbu sohada yagona davlat siyosatini ta'minlash uchun belgilangan qonunchilik talablarini bajarilayotganligining davlat nazoratidir.

Farmatsevtika faoliyatini litsenziyalash O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligi (litsenziyalovchi organ) tomonidan amalga oshiriladi. Litsenziyalar berish to'g'risida hujjatlarni ko'rib chiqish, ularning muddatlarini uzaytirish, ular yuzasidan xulosalar tayyorlash uchun litsenziyalovchi organda ekspert komissiya

tuziladi, Ekspert komissiya tarkibi va komissiya to'g'risida nizom litsenziyalovchi organ tomonidan tasdiqlanadi. Bunda ekspert komissiya tarkibiga majburiy tarzda tegishli ixtisosliklar bo'yicha mutaxassislar kiritiladi. Ekspert komissiya majlislari kamida oyiga ikki marta o'tkaziladi.

Farmatsevtika faoliyatining litsenziyalanadigan turlari quyidagilarni o'z ichiga oladi:

- 1) dori vositalari va tibbiyot buyumlarini ishlab chiqarish;
- 2) dori vositalari va tibbiyot buyumlarini tayyorlash;
- 3) dori vositalari va tibbiyot buyumlarini yaratish bo'yicha ilmiy tadqiqot ishlari;
- 4) dori vositalari va tibbiyot buyumlarining sifatini nazorat qilish;
- 5) dori vositalari va tibbiyot buyumlarini chakana sotish;
- 6) dori vositalari va tibbiyot buyumlarini ulgurji sotish;

7) dorivor o'simliklar, hayvonot va mineral asosga ega bo'lgan xom-ashyoni yetishtirish, yig'ish tayyorlash, qadoqlash va ulgurji sotish.

«1»-«6» bandlarida ko'rsatilgan farmatsevtika faoliyati turlarini amalga oshirishga litsenziyalar faqat yuridik shaxslarga berilishi mumkin, bunda «2» va «5» bandlarida ko'rsatilgan faoliyat turlarini amalga oshirishga litsenziya faqat dorixona muassasalariga beriladi.

«1» va «2» bandlarida ko'rsatilgan farmatsevtika faoliyati turlarini amalga oshirish uchun olingan litsenziya litsenziatlarga ular ishlab chiqargan va tayyorlagan dori-darmon vositalari va tibbiyot buyumlarini sotish huquqini beradi.

Farmatsevtika faoliyatini amalga oshirish uchun namunaviy (oddiy) litsenziya beriladi.

Yuridik va jismoniy shaxslarga litsenziya 5 yil muddatga beriladi. Litsenziya 5 yildan kam muddatga litsenziya talabgorining arizasiga ko'ra berilishi mumkin.

Yuridik yoki jismoniy shaxs tomonidan farmatsevtika faoliyati faqat litsenziyada belgilangan faoliyat turi (uning bir qismi) bo'yicha amalga oshirilishi mumkin.

Litsenziya talablari va shartlari

Farmatsevtika faoliyatini amalga oshirishda litsenziat quyidagilarga majbur:

- faoliyatni farmatsevtika to'g'risidagi qonun hujjatlarga qat'iy rioya etgan holda olib borish;
- faoliyatni litsenziyada ko'rsatilgan faoliyat doirasida, shuningdek litsenziya bitimiga muvofiq manzil (manzillar) bo'yicha amalga oshirish;
- litsenziya talabgori litsenziyalanayotgan faoliyatni amalga oshirish unga mulk huquqi bilan yoki boshqa qonuniy asosda tegishli sanitariya me'yorlari va qoidalariga muvofiq binolarga ega bo'lishi;
- litsenziyalanadigan aniq faoliyat turini amalga oshirish uchun shart-sharoitlar yaratish, shu jumladan, tegashli moddiy-texnik bazadan, asbob-uskunalaridan va boshqa texnik vositalardan foydalanish;
- dori-darmon vositalari va tibbiyot buyumlarini ishlab chiqarish, tayyorlash, sotish yuzasidan O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligi tomonidan tasdiqlangan me'yoriy hujjatlar talablariga rioya qilish;
- ekologiya va sanitariya-gigiyena me'yorlari va qoidalariga rioya etish.

Dori vositalarini tayyorlashda litsenziat shuningdek dori vositalarini analiz qilish uchun vakolatli nazorat-tahlil laboratoriyasi bilan shartnoma tuzishga majburdir.

Farmatsevtika faoliyatining tegishli turini amalga oshirish uchun zarur bo'lgan moddiy-texnik bazaga, asbob-uskunalariga, boshqa texnika vositalari va xodimlarga talablar belgilangan tartibda O'zbekiston Respublikasi Sog'liqni saqlash vazirligi tomonidan belgilanadi.

Litsenziya olish uchun zarur bo'lgan hujjatlar

Litsenziya olish uchun litsenziya talabgori litsenziyalovchi organga quyidagi hujjatlarni taqdim etadi:

a) litsenziya berish to'g'risida ariza, unda quyidagilar ko'rsatiladi:

- yuridik shaxs uchun - yuridik shaxsning nomi va tashkiliy-huquqiy shakli, uning joylashgan joyi (pochta manzili, bank muassasasining nomi va bank muassasasidagi hisob raqami);
- jismoniy shaxs uchun – familiyasi, ismi, otasining ismi, fuqaroning shaxsini tasdiqlovchi hujjat ma'lumotlari;
- yuridik yoki jismoniy shaxs amalga oshirishni mo'ljallayotgan faoliyatning litsenziyalanadigan turi (uning bir qismi) hamda faoliyatning ko'rsatib o'tilgan turi (uning bir qismi) amalga oshiriladigan muddat;

b) yuridik shaxsning davlat ro'yxatidan o'tkazilganligi to'g'risidagi guvohnomaninig notarial tasdiqlangan nusxasi - yuridik shaxslar uchun; yakka tartibdagi tadbirkorning davlat ro'yxatidan o'tkazilganligi to'g'risidagi guvohnomaning notarial tasdiqlangan nusxasi – jismoniy shaxslar uchun;

d) litsenziya berish to'g'risidagi ariza ko'rib chiqilganligi uchun yig'im to'langanligini tasdiqlovchi hujjat;

e) hududiy sanitariya-epidemiologiya nazorati organining litsenziyalanadigan faoliyat turini amalga oshirish uchun litsenziya talabgoridagi mavjud binolarning sanitariya normalari va qoidalariga muvofiqligi to'g'risidagi xulosasi;

f) moddiy-texnika bazasi, asbob-uskunalar, boshqa texnik vositalar va xodimlarning mavjudligi to'g'risida ma'lumotnoma;

g) Davlat tabiatni muhofaza qilish qo'mitasi hududiy organlarining farmatsevtika faoliyat turlarining tabiatni muhofaza qilish talablariga muvofiqligi to'g'risidagi xulosasi (dori vositalari va tibbiyot buyumlarini ishlab chiqarish faoliyatini yuritish uchun).

Hujjatlar litsenziya talabgori tomonidan litsenziyalovchi organga bevosita yoxud olinganligi to'g'risidagi bildirishnoma bilan pochta aloqasi vositasi orqali yetkazib beriladi.

Hujjatlar litsenziyalovchi organ ekspert komissiyasining mas'ul kotibi tomonidan ro'yxat bo'yicha qabul qilinadi, ro'yxatning nusxasi hujjatlar qabul qilib olingan sana to'g'risida belgi qo'yilgan holda litsenziya talabgoriga yuboriladi (topshiriladi). Ekspert komissiya mas'ul kotibi joyida bo'lmaganligi tufayli hujjatlarning qabul qilinishini rad etishga yo'l qo'yilmaydi. Ekspert komissiya mas'ul kotibi vaqtincha joyida bo'lmagan taqdirda uning funksiyalarini belgilangan tartibda litsenziyalovchi organ tomonidan belgilanadigan shaxs bajaradi.

Noto'g'ri yoki buzilgan ma'lumotlar taqdim etilganligi uchun litsenziya talabgori O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlariga muvofiq javob beradi.

Arizalarni ko'rib chiqish va litsenziya berish yoki litsenziya berishni rad etish to'g'risida qaror qabul qilish

Ariza ko‘rib chiqilganligi uchun litsenziya talabgoridan qonun hujjat-larida belgilangan eng kam oylik ish haqining besh baravari miqdorida yig‘im undiriladi. Litsenziya talabgorlarining arizalari ko‘rib chiqilganligi uchun yig‘im summasi litsenziyalovchi organning hisob raqamiga o‘tkaziladi. Litsenziya talabgori berilgan arizadan voz kechgan taqdirda to‘langan yig‘im qaytarilmaydi.

Litsenziya talabgorining barcha zarur hujjatlar ilova qilingan arizasi ular olgan kunda ko‘rib chiqish uchun ekspert komissiyaga kiritiladi. Ekspert komissiya o‘n besh kun muddatda taqdim etilgan hujjatlarni ko‘rib chiqadi va ular bo‘yicha litsenziya berish yoki litsenziya berishni rad etish to‘g‘risida ekspert xulosasi tayyorlaydi.

Litsenziya talabgorining litsenziya talablari va shartlariga muvofiqligini aniqlash uchun litsenziyalovchi organ ekspert komissiya iltimosiga ko‘ra o‘z mablag‘lari hisobiga:

- litsenziya talabgorida litsenziyalanadigan faoliyat turini amalga oshirish uchun mavjud sharoitlarni joylarga chiqib baholash;
- tegishli xulosalar tayyorlash uchun shartnoma asosida ekspertlarni jalb qilish huquqiga ega.

Litsenziyalovchi organ besh kun muddatda ekspert komissiya xulosasi aso-sida litsenziya berish yoki litsenziya berishni rad etish to‘g‘risida qaror qabul qiladi. Bu qaror qabul qilishning umumiy muddati ariza va barcha zarur hujjatlar olingan kundan boshlab 20 kundan ortiq bo‘lmasligi kerak.

Litsenziyalovchi organ tegishli qaror qabul qilingandan keyin uch kun muddatda litsenziya talabgorini qabul qilingan qaror to‘g‘risida yozma ravishda xabardor qiladi. Litsenziya berishga qaror qilinganligi to‘g‘risidagi bildirishnoma litsenziya talabgoriga bank hisob raqami rekvizitlari, davlat boji to‘lash muddati ko‘rsatilgan holda yozma shaklda yuboriladi.

Litsenziya litsenziya talabgori tomonidan davlat boji to‘langanligini tasdiqlovchi hujjat taqdim etilgandan va litsenziya bitimi imzolangandan keyin uch kun muddatda beriladi.

Litsenziya bitimi litsenziyalovchi olgan va litsenziatning huquq va majburiyatlarni belgilovchi hujjat hisoblanadi, unda quyidagilar bo‘lishi kerak:

- bitimni imzolagan shaxslarning familiyasi, ismi, otasining ismi, egallab turgan lavozimi;
- litsenziya asosida amalga oshiriladigan farmatsevtika faoliyati turi (uning bir qismi)ning nomi;
- dorixona muassasasi mudiri (rahbari)ning familiyasi, ismi, otasining ismi;
- litsenziatga qo‘yiladigan litsenziya talablari va shartlari;
- litsenziyaning amal qilish muddati, uning amal qilish muddati tugaydigan sana ko‘rsatilgan holda;
- litsenziyalanadigan faoliyat turi (uning bir qismi) amalga oshiriladigan manzil (manzillar);
- litsenziya bitimi talablari va shartlari buzilganligi uchun tomonlarning javobgarligi;
- litsenziat tomonidan litsenziya bitimi talablari va shartlari bajarilishini litsenziyalovchi organ tomonidan nazorat qilish tartibi;
- farmatsevtika faoliyati xususiyatlariga taalluqli boshqa shartlar;
- tomonlarning rekvizitlari.

Litsenziya qayta rasmiylashtirilgan yoki filial ochilgan taqdirda litsenziya bitimiga o‘zgartirish yoki qo‘shimchalar kiritiladi yoki yangi litsenziya bitimi tuziladi. Litsenziya bitimi ikki nusxada – litsenziat va litsenziyalovchi organ uchun bir nusxadan tuziladi.

Litsenziyalar maxsus blankalarda rasmiylashtiriladi. Litsenziyalar blankalari qat’iy hisobda turadigan hujjatlar hisoblanadi, hisobga olish seriyasi, tartib raqami va himoyalanganlik darajasiga ega bo‘lishi kerak.

Agar litsenziat litsenziya berish to‘g‘risida qaror qabul qilinganligi haqidagi bildirishnoma yuborilgan (topshirilgan) vaqtdan boshlab uch oy mobaynida litsenziyalovchi organga litsenziya berilganligi uchun davlat boji to‘langanligini tasdiqlovchi hujjatni taqdim etmasa yohud litsenziya bitimini imzolamasa, litsenziyalovchi organ litsenziyani bekor qilish to‘g‘risida qaror qabul qilishga haqlidir.

Litsenziya berishni rad etish

Litsenziya berish “Faoliyatning ayrim turlarini litsenziyalash to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasi Qonunining 17-moddasida nazarda tutilgan asoslar bo‘yicha rad etilishi mumkin.

Litsenziya talabgori litsenziyalovchi organning litsenziya berishni rad etilishi to‘g‘risidagi qarori, shuningdek litsenziyalovchi organ mansabdor shaxsining xatti-harakati (harakatsizligi) yuzasidan qonun hujjatlarida belgilangan tartibda shikoyat qilish huquqiga egadir.

Litsenziya berish rad etilishi to‘g‘risida qaror qabul qilingan taqdirda rad etish to‘g‘risidagi bildirishnoma litsenziya talabgoriga rad etishning aniq sabablari va litsenziya talabgori ko‘rsatib o‘tilgan sabablarni bartaraf etish hujjatlarni takroran ko‘rib chiqishga taqdim etish uchun yetarli bo‘lgan muddat ko‘rsatilgan holda yozma shaklda yuboriladi.

Litsenziya talabgori tomonidan litsenziya berish rad etilishiga asos bo‘lgan sabablar bartaraf etilgan taqdirda, hujjatlarni takroran ko‘rib chiqish litsenziya talabgorining arizasi barcha zarur hujjatlar bilan birgalikda olingan kundan boshlab o‘n kundan ortiq bo‘lmagan muddatda amalga oshiriladi. Bunda takroran taqdim etilgan hujjatlar ular qabul qilingan kunda ko‘rib chiqish uchun ekspert komissiyaga kiritiladi.

Ekspert komissiya taqdim etilgan hujjatlarni olti kundan ortiq bo‘lmagan muddatda ko‘rib chiqadi va ular yuzasidan litsenziya berish yoki litsenziya berishni rad etish to‘g‘risida ekspert xulosasi tayyorlaydi.

Litsenziyalovchi organ ekspert komissiya xulosasi asosida to‘rt kun muddatda litsenziya berish yoki litsenziya berishni rad etish to‘g‘risida qaror qabul qilinadi.

Litsenziya talabgorlarining arizalari takroran ko‘rib chiqilganligi uchun yig‘im undirilmaydi. Litsenziya berish rad etilganligi to‘g‘risidagi bildirishnomada ko‘rsatilgan muddat o‘tgandan keyin berilgan ariza yangidan berilgan ariza hisoblanadi.

Litsenziyalarni qayta rasmiylashtirish

Yuridik shaxs – litsenziat qayta tashkil etilgan, uning nomi yoki joylashgan joyi (pochta manzili) o'zgargan taqdirda, litsenziat qayta ro'yxatdan o'tkazilgandan keyin bir hafta muddatda litsenziyalovchi organga ko'rsatib o'tilgan ma'lumotlarni tasdiqlovchi tegishli hujjatlar ilova qilingan holda litsenziyani qayta rasmiylashtirish to'g'risida ariza berishi shart.

Jismoniy shaxs – litsenziatning familiyasi, ismi, otasining ismi yoki yashash joyi o'zgargan taqdirda, litsenziat qayta ro'yxatdan o'tkazilgandan keyin bir hafta muddatda litsenziyalovchi organga ko'rsatib o'tilgan ma'lumotlarni tasdiqlovchi tegishli hujjatlar va amaldagi litsenziyaning asl nusxasi ilova qilingan holda litsenziyani qayta rasmiylashtirish to'g'risida ariza berishi shart.

Litsenziat litsenziya qayta rasmiylashtirilgunga qadar unda ko'rsatilgan faoliyatni ilgari berilgan litsenziya asosida amalga oshiriladi.

Litsenziyalovchi organ taqdim etilgan hujjatlarni ko'rib chiqib kiritilayotgan o'zgartirishlarni hisobga olgan yangi blankada litsenziyani rasmiylashtiradi va amaldagi litsenziya o'rniga beradi. Ayni vaqtda litsenziya bitimiga tegishli o'zgartirishlar rasmiylashtiriladi va litsenziyalar reestriga teishli o'zgartirishlar kiritiladi.

Litsenziyalarni qayta rasmiylashtirish litsenziyalovchi organ tomonidan tegishli hujjatlar ilova qilingan holda litsenziyalarni qayta rasmiylashtirish to'g'risida ariza olingan kundan boshlab besh kun mobaynida amalga oshiriladi.

Litsenziyalarni qayta rasmiylashtirishda litsenziya talabgorining litsenziya berish to'g'risidagi arizasi ko'rib chiqilganligi uchun to'lanadigan summaning yarmi miqdorida yig'im undiriladi. Yig'im summasi litsenziyalovchi organ hisob raqamiga o'tkaziladi.

Litsenziyaning amal qilish muddatini uzaytirish

Litsenziyaning amal qilish muddati tugagandan keyin litsenziya litsenziat arizasiga ko'ra uzaytirilishi mumkin. Litsenziyaning amal qilish muddatini uzaytirish litsenziya olish uchun nazarda tutilgan tartibda amalga oshiriladi.

Litsenziyaning amal qilish muddatini uzaytirish to'g'risidagi ariza litsenziyalovchi organga litsenziyaning amal qilish muddati o'tgunga qadar ikki oydan kechikmay berilishi kerak.

Dublikat berish

Litsenziya yo'qotib qo'yilgan yoki u yaroqsiz holga kelib qolgan taqdirda uning dublikati beriladi. Dublikat olish uchun litsenziat litsenziyalovchi organga ariza va litsenziya yo'qotib qo'yganligini tasdiqlovchi hujjat bilan murojaat qiladi, shuningdek litsenziya berganlik uchun undiriladigan to'lov summasining yarmi miqdorida to'lov to'langanligi to'g'risidagi hujjatni taqdim etadi. Yig'im summasi litsenziyalovchi organ hisob raqamiga o'tkaziladi.

Litsenziya bitimini talablariga rioya etilishini nazorat qilish

Litsenziya bitimi talablariga rioya etilishi ustidan nazorat qonun hujjatlarida belgilangan tartibda litsenziyalovchi organ tomonidan amalga oshiriladi.

Litsenziyalovchi organ o'z vakolatlari doirasida quyidagi huquqlarga ega:

- litsenziat tomonidan litsenziya talablari va litsenziya bitimlari shartlariga rioya etilishini qonun hujjatlarida belgilangan tartibda rejali tekshirish;

- litsenziya talablari va shartlari litsenziat tomonidan buzilganligidan dalolat beruvchi hollar mavjud bo'lgan taqdirda qonunda belgilangan tartibda rejadan tashqari tekshirish;

- litsenziatdan zarur axborotni belgilangan tartibda so'rash va olish;

- tekshirishlar natijalari asosida, litsenziya talablari va shartlarining aniq buzilishlarini ko'rsatgan holda dalolatnomalar (ma'lumotnomalar) tuzish;

- litsenziatga aniqlangan buzilishlarini bartaraf etish majburiyatini yuklovchi qarorlar chiqarish, bunday buzilishlarni bartaraf etishga majbur bo'lgan muddatlarni belgilash;

- litsenziyaning amal qilishini to'xtatib qo'yish, to'xtatish yoki uni bekor qilish to'g'risidagi qaror chiqarish;

- xo'jalik yurituvchi sub'yektlar tomonidan farmatsevtika faoliyatini litsenziyasiz amalga oshirish hollari aniqlangan taqdirda materiallarni qonun hujjatlarida belgilangan choralar ko'rish uchun belgilangan tartibda yuritish.

Litsenziya talablari va shartlariga rioya etilishini tekshirishda litsenziyalovchi organ xodimlari tomonidan ikki nusxada dalolatnoma tuziladi, ularning bittasi litsenziatga beriladi, ikkinchi nusxasi litsenziyalovchi organda qoladi.

Litsenziya berilganligi uchun davlat boji. Farmatsevtika faoliyatini amalga oshirishga litsenziya berilganliga yoki ularning amal qilish muddatini uzaytirganlik uchun kam oylik ish haqining o‘n baravari miqdorida davlat boji undiriladi. Davlat boji summasi respublika byudjetiga o‘tkaziladi.

Adabiyotlar

1. E.R.Toshmuhamedov, X.S.Zaynutdinov, A.M.Komilov, R.A.Muhamedova, Ye. B. Ye. Juravlyova, M.Z Islomova.. Farmatsevtika ishini tashkil qilish (lotin alifbosida darslik) Professor A.N. Yunusxo‘jayevning umumiy tahriri ostida.- Toshkent, 2007-224b.

2. E.R.Toshmuhamedov, X.S.Zaynutdinov, A.M.Komilov, R.A.Muhamedova, Ye. B. Ye. Juravlyova, M.Z Islomova.. Farmatsevtika ishini tashkil qilish (kirill alifbosida darslik) Professor A.N. Yunusxo‘jaevning umumiy tahriri osida.-Toshkent, 2007-223b.

3. E.R.Toshmuhamedov, X.S.Zaynutdinov, A.M.Komilov, R.A.Muhamedova, Ye. B. Ye. Juravlyova, M.Z Islomova.. Farmatsevtika ishini tashkil qilish. Toshkent, “Iqtisod-tovariya”, 2008. -192 b.

4. A.N Yunusxo‘jaev tahriri ostida X.S Zaynutdinov va boshq. Farmatsevtika ishini tashkil etish: Elektron o‘quv darslik. - T., 2005.

5. 2000 y. 25 may “ Faoliyatning ayrim turlarini litsenziyalash to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasining qonuni. Ўзбекистон Республикасида фармацевтика фаолияти1-китоб.Тошкент 2001.106-120 бетлар.

6. “ Dori vositalari va farmatsevtika faoliyati to‘g‘risida”gi O‘zbekiston Respublikasining qonuni 1997 y. 25 aprel . Ўзбекистон Республикасида фармацевтика фаолияти1-китоб.Тошкент 2001.

7. O‘zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2010 yil. 13-may “Farmatsevtika faoliyatini takomillashtirish chora-tadbirlari to‘g‘risida”gi 91-son qarori.

8. O‘zbekiston Respublikasi Sog‘liqni saqlash vazirligining 2010 yil. 11-iyun “Farmatsevtika faoliyatini litsenziyalash tartibini yanada takomillashtirish” to‘g‘risidagi 182-son buyrug‘i.